

DECIZIE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul - Valeriu Doagă

Judecătorii - Iuliana Oprea, Ala Cobăneanu

Mariana Pitic, Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de lichidatorul societății pe acțiuni “Liga 2”,
Întreprinderea individuală “Mazur Anna”,

în pricina civilă intentată la cererea de validare a popririi înaintată de lichidatorul
societății pe acțiuni “Liga 2”, Întreprinderea individuală “Mazur Anna” față de terțul
poprit societatea cu răspundere limitată “Maorix-Com” în sumă de 10174758,48 de lei,
împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016

c o n s t a t ă

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2012 s-a admis cererea
introdusă de SRL „Legaltriumf”, s-a intentat procesul de insolvență față de
SA „Liga-2” și s-a numit în calitate de administrator al procesului de insolvență ÎI
„Cazacu Andrei”.

În baza încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2014 s-a desemnat în
calitate de administrator al insolvenței ÎI „Mazur Anna”.

La 15 ianuarie 2015 lichidatorul SA “Liga 2”, ÎI “Mazur Anna” a depus cerere de
validare a popririi față de terțul poporit SRL „Maorix-Com” solicitând încasarea datoriei
în sumă de 10174758,48 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 1793481,34 de lei și a
penalității în mărime de 815265 de lei.

Ulterior, lichidatorul debitorului insolvent și-a concretizat pretențiile în acest sens,
solicitând încasarea datoriei în sumă de 10174758,48 lei.

În motivarea cererii a menționat că, datoria rezidă din relațiile contractuale inițiate cu
SRL “Maorix-Com” în temeiul contractelor de antrepriză nr. 10/08-2008 din 15 august
2008 și vânzare-cumpărare nr. 188/1 din 25.05.2009.

Susține că, prin somația expediată la 14 ianuarie 2015 în adresa SRL “Maorix-Com”
aceasta a fost informată despre faptul că datoria în mărime de 10174758,48 lei a fost

supusă urmăririi prin poprire, fiind obligată să restituie suma datorată în termen de 5 zile de la momentul recepționării somației.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016 s-a respins ca fiind neîntemeiată și depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă cererea de validare a popririi depusă de administratorul insolvenței SA “Liga 2” față de terțul poprit SRL “Maorix-Com”.

La data de 18 iulie 2016 lichidatorul SA “Liga 2”, ÎI “Mazur Anna” a depus cerere de recurs nemotivată, iar la 09 august 2016 a depus cerere de recurs motivată împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016 solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de validare a popririi.

În motivarea recursului a invocat că, termenul de prescripție extinctivă nu a fost omis, iar adresarea în judecată a dus la întreruperea termenului.

Susține că, probatoriul administrat la materialele cauzei confirmă exigibilitatea, lichiditatea și certitudinea datoriei solicitate, iar poziția instanței de apel expusă în decizie este una greșită.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de lichidatorul SA “Liga 2”, ÎI “Mazur Anna” urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Colegiul reține că, hotărârea contestată a fost pronunțată la 04 iulie 2016 în prezența recurentului (vol. I f.d. 236), iar cererea de recurs a fost depusă la 18 iulie 2016 (vol. I f.d. 244), prin urmare termenul de demarare a căii de atac a fost respectat.

Materialele cauzei atestă că, prin contractul de antrepriză nr. 10/08-2008 din 15 august 2008 încheiat între antreprenorul SA “Liga 2” și clientul SRL “Maorix-Com” s-a convenit asupra construcției obiectivului “Uzina mecanică” situată în mun. Chișinău, zona industrială „Vatra”, str. Tinereții 1, suma totală a lucrărilor constituind 8000000 de lei (vol. I f.d. 8).

La data de 25 mai 2009 între SA “Liga 2” în calitate de vânzător și SRL “Maorix-Com” în calitate de cumpărător a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a utilajului nr. 188/1, valoarea obiectului contractului fiind de 905840 de lei (vol. I f.d. 17).

Prin actul de verificare reciprocă a decontărilor pentru situația la data de 01 ianuarie 2010 semnat de SA “Liga 2” și SRL “Maorix-Com” se atestă existența datoriei ultimului față de primul în sumă de 10261720,70 de lei (vol. I f.d. 17).

Prin contractul de cesiune nr. 10/4 din 31 octombrie 2011, SA “Liga 2” în calitate de cedent transmite către SRL “Legaltriumf” în calitate de cesionar creanța sa față de SRL “Maorix-Com” în sumă de 10124758,48 de lei (vol. I f.d. 65). Prin decizia irevocabilă a

Curții Supreme de Justiție din 05 martie 2014 contractul de cesiune nr. 10/4 din 31 octombrie 2011 se declară nul și fără efecte juridice (vol. I f.d. 110).

La data de 12 ianuarie 2014 administratorul procesului de insolvență al SA "Liga 2", ÎI "Mazur Anna" a înaintat somație către SRL "Maorix-Com" (vol. I f.d. 27) care a fost recepționată de destinatar la 16 ianuarie 2016 (vol. I f.d. 28) informând în acest sens despre instituirea popririi și a interdicțiilor de rigoare.

La data de 15 ianuarie 2015 administratorul procesului de insolvență al SA "Liga 2", ÎI "Mazur Anna" a înaintat în instanța de insolvență cerere de validare a popririi față de SRL "Maorix-Com" în sumă totală de 12783504,82 lei (vol. I f.d. 2). Ulterior și-a concretizat pretențiile solicitând validarea popririi în sumă de 10174758,48 lei (vol. I f.d. 164).

Analizând legalitatea hotărârii contestate în limitele invocate în recurs, Colegiul constată că actul de dispoziție contestat a fost emis cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente speței.

Potrivit art. 267 alin. (1) din Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

În corespundere cu art. 271 din Codul civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

În conformitate cu art. 272 alin. (1) și (2) din Codul civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului. Dacă legea prevede altfel, prescripția începe să curgă de la data cînd obligația devine exigibilă, iar în cazul obligației de a nu face, de la data încălcării acesteia. În cazul în care dreptul subiectiv este afectat de un termen suspensiv sau de o condiție suspensivă, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data împlinirii termenului ori a realizării condiției.

Conform art. 277 alin. (1) lit. a) din Codul civil, cursul prescripției extinctive se întrerupe în cazul intentării unei acțiuni în modul stabilit.

Instanța de recurs relevă că legislatorul a instituit prescripția extinctivă în scopul asigurării unei stabilități în raporturile juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte, iar examinarea unei acțiuni depusă în afara termenului legal constituie o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

Colegiul menționează că, instanța de insolvență just a determinat momentul apariției dreptului la acțiune a recurentului în baza actului de verificare reciprocă a decontărilor pentru situația 01 ianuarie 2010 inclusiv din analiza pct. 11.1-11.3 din contractul de antrepriză nr. 10/08-2008 din 15 august 2008 or, suma avansului prevăzută la pct. 2.1 din contract urma să fie achitată de SRL "Maorix-Com" în termen de 5 zile de

la momentul semnării contractului, mai mult ca atât achitarea totală pentru lucrările prestate de SA "Liga 2" trebuiau efectuate nu mai târziu de 20 de zile din data finisării lucrărilor, fapt ce urma a fi confirmat prin procesele-verbale de recepție. În aceeași ordine de idei, potrivit pct. 3.1 din contractul de vânzare nr. 188/1 din 25.05.2009 achitarea pentru utilajul specificat în contract urma a fi efectuată în termen de 10 zile din data recepționării utilajului la depozitul vânzătorului.

La fel, instanța inferioară corect a conchis în privința omiterii termenului de prescripție extinctivă invocată de intimat or, cesionarul SRL "Legaltriumf" care a substituit în drepturi SA "Liga 2", la data de 10 noiembrie 2011 a înaintat acțiune în instanța de judecată cu privire la încasarea din contul SRL "Maorix-Com" a datoriei în mărime de 10124758,48 lei (vol. I f.d. 75), circumstanță care a constituit temei de întrerupere a termenului de prescripție extinctivă, din acest moment începând să curgă un nou termen, iar timpul scurs pînă la întreruperea cursului prescripției extinctive neincluzîndu-se în noul termen de prescripție extinctivă.

Totodată, este necesar de menționat faptul că, pînă la intrarea în vigoare a deciziei Curții Supreme de Justiție din 05 martie 2014 (fiind menținută hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 01 martie 2013) prin care s-a declarat nul contractul de cesiune nr. 10/4 din 31 octombrie 2011, acțiunile întreprinse de SRL "Legaltriumf" i-au devenit de drept opozabile SA "Liga 2", ultimul avînd oportunitatea de apărare a dreptului pretins încălcat, în interiorul termenului general de prescripție de 3 ani, calculat de la data întreruperii acestuia - 10 noiembrie 2011, însă cererea de validare a popririi a fost depusă la 15 ianuarie 2015.

Din sensul art. 273 din Codul civil rezultă că, cesiunea creanței sau preluarea datoriei nu afectează cursul prescripției extinctive, respectiv relațiile juridice de acest gen derulate între SA "Liga 2" și SRL "Legaltriumf" nu au avut nici un impact asupra curgerii termenului de prescripție, ba mai mult ca atât, nici perioada examinării în instanțele de judecată a legalității contractului de cesiune nr. 10/4 din 31 octombrie 2011 nu putea să afecteze termenul de prescripție extinctivă în privința pretențiilor de încasare a datoriei din contul SRL "Maorix-Com" avînd în vedere că nu se încadrează la temeiurile de suspendare și întrerupere a prescripției extinctive reglementate de prevederile art. 274-278 din Codul civil.

În concluzie, instanța de insolabilitate corect a respins cererea de validare a popririi ca fiind prescrisă extinctiv, însă injust a purces la examinarea temeiniciei acesteia în condițiile constatării tardivității, or, instanța de insolabilitate nu urma să constate că acțiunea este neîntemeiată ci urma să se limiteze exclusiv la constatarea faptului că cererea de validare a popririi depusă de lichidatorul SA "Liga 2", ÎI "Mazur Anna" este prescrisă și pe motivul dat să o respingă. Reținerea spre examinare a unei acțiuni prescrise extinctiv cu judecarea temeiniciei acesteia echivalează cu recunoașterea implicită de către instanță a faptului valorificării în termen a dreptului la acțiune, fapt incompatibil cu standardele unui proces echitabil.

Avînd în vedere faptul că, hotărîrea instanței de insolabilitate a fost emisă în conformitate cu prevederile normelor de drept material și procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de lichidatorul societății pe acțiuni "Liga 2",

Întreprinderea individuală “Mazur Anna” și de a menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016 cu motivarea faptului că cererea de validare a popririi se respinge ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de lichidatorul societății pe acțiuni “Liga 2”, Întreprinderea individuală “Mazur Anna”.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016 în pricina civilă intentată la cererea de validare a popririi înaintată de lichidatorul societății pe acțiuni “Liga 2”, Întreprinderea individuală “Mazur Anna” față de terțul poprit societatea cu răspundere limitată “Maorix-Com” în sumă de 10174758,48 de lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic

Oleg Sternioală